

Üniversite Öğrencileri için Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Öğrencileri için Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32127>

Özet

Üniversite Öğrencileri için Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği (UÖYÖ), 2008 yılında Necla Ekinci tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin temel amacı, üniversite öğrencilerinin akademik materyallere ve öğrenme süreçlerine yaklaşımların, bu yaklaşımların öğretim-öğrenme süreci değişkenleri ile olan ilişkilerini belirlemektir. Geliştirme tipi bir ölçek olan UÖYÖ, toplam 28 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, ölçeğin Türkçe bağlamında yüksek psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçek, öğrencilerin derin, yüzeysel veya stratejik öğrenme eğilimlerini ölçmeye yönelik maddeler içermektedir. Derecelendirme sistemi 5'li Likert tipinde olup, yanıtlar 1 (hiç yansıtıyor) ile 5 (tam yansıtıyor) arasında değişmektedir. Bu yapı, eğitim araştırmacılarına ve uygulayıcılara, öğrencilerin öğrenme stratejilerini ve motivasyonel yönelimlerini anlamada önemli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme yaklaşımları, derin öğrenme, yüzeysel öğrenme, stratejik öğrenme, psikometri, üniversite öğrencileri, ölçek geliştirme, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Necla EKİNCİ

Amaç

Üniversite Öğrencileri için Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği'nin geliştirilmesindeki birincil amaç, yükseköğretim düzeyindeki bireylerin ders materyallerini nasıl öğrendiklerini ve öğrenme faaliyetlerine nasıl yaklaşımların sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin öğrenme motivasyonları ve kullandıkları stratejileri belirleyerek, bu yaklaşımların akademik başarı ve genel öğrenme süreci değişkenleriyle olan korelasyonları araştırmayı hedeflemiştir.

Bu araç, eğitim bilimleri alanında, öğretim yöntemlerinin öğrenci yaklaşımları üzerindeki etkisini incelemek ve öğrencilerin daha etkili öğrenme stratejileri geliştirmelerine yardımcı olacak pedagojik müdahaleler tasarlamak için kritik veriler sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, öğrenme yaklaşımları yapısını ölçmek üzere tasarlanmıştır ve 28 maddeden oluşan 3 temel alt boyuta sahiptir. Öğrenme yaklaşımları literatürde genellikle Derin Yaklaşım (materyalin

anlamın kavrama ve bütünleştirme), Yüzeysel Yaklaşım (sadece ezberleme ve sınavı geçmeye odaklanma) ve Stratejik Yaklaşım (yüksek notlar almak için organize olma) olarak sınıflandırılır. Bu 3 alt boyut, öğrencilerin öğrenme eylemlerini yönlendiren niyet ve süreçleri temsil etmektedir.

Geçerlik

Üniversite Öğrencileri için Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği'nin yapı geçerliği, faktör analizi teknikleri kullanılarak incelenmiştir. Örneklem yeterliliğini değerlendirmek için kullanılan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçümü, ,887 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, 0,80 eğerinin oldukça üzerinde olup, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu ve maddelerin ortak faktörler etrafında gruplandırılmaları göstermektedir. Bu yüksek KMO değeri, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı başarıyla bir şekilde temsil ettiğinin önemli bir göstergesidir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı (güvenirliliği), Cronbach Alpha katsayısı kullanılarak test edilmiştir. Çalışmada, ölçeği oluşturan her üç alt boyuta ilişkin **Cronbach alpha** değerlerinin ,82 ve üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Psikometrik standartlara göre 0,70 üzerindeki değerler kabul edilebilir güvenirlik düzeyini işaret ederken, 0,80 ve üzerindeki değerler yüksek düzeyde iç tutarlılığı temsil eder. Bu sonuçlar, UÖYÖ'nün alt boyutların tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, 28 madde ve 3 alt boyuttan oluşan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu yapı, büyük olasılıkla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile belirlenmiştir. KMO değerinin ,887 gibi yüksek bir seviyede çıkması, verinin faktör yapısını net ve güçlü olduğunu doğrulamaktadır. Faktör analizinin sonucu, ölçeğin teorik olarak beklenen üç temel öğrenme yaklaşımı boyutunu (Derin, Yüzeysel, Stratejik) başarıyla bir şekilde ayırt edebildiğini göstermektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: 28 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşan, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Öğrencileri

Age Group: Genellikle 18-25 yaş aralığındaki yükseköğretim öğrencileri.

Population Details: Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde geliştirilmiştir.

Test Methodology: Nicel araştırma yöntemleri kullanılarak, psikometrik geçerlik ve güvenilirlik analizleriyle geliştirilmiş öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Öğrenme stilleri, öğrenci motivasyonu, akademik stratejiler, yükseköğretim, psikolojik ölçüm, tez çalışması.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (tez çalışması'nın yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, bir doktora tezi kapsamında **2008** yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Necla Ekinci'den veya tezin yayınlandığı Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden alınmalıdır. Ticari kullanım ücretleri hakkında spesifik bilgi mevcut değildir; ancak akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle yazar izniyle ücretsizdir.

Kaynaklar

Ekinci, N. (2008). **Üniversite öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının belirlenmesi ve öğretim-öğrenme süreci değişkenleri ile ilişkileri** (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez özeti ve detaylarına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: universite-ogrencileri-icin-ogrenme-yaklasimlari-olcegi-toad.pdf

Üniversite Öğrencileri için Öğrenme Yaklaşımları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde

de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in 28 maddelik tam listesi, kaynak tez çal??mas?n?n orijinal metninde yer almaktadır. Kaynak içerikte maddelerin listesi sa?lanmad??ndan, bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM